

ปัจจัยสู่ความสำเร็จต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของศูนย์รีไซเคิลพบสุข จังหวัดนนทบุรี
Key Success Factors and Working Efficiency of
Pobsook Recycle Center in Nonthaburi Province

สุพาดา สิริกุดตา¹ ไพบูลย์ อชารุงโรจน์² และวรินทรา ศิริสุทธิกุล²
Supada Sirikudta, Paiboon Acharungroj, and Varintra Sirisuthikul

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข จังหวัดนนทบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชนในหมู่บ้านพบสุข จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จ ด้านความมุ่งมั่น ด้านบริหารเวลาและด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ชีตความสามารถในการบริหารของคณะทำงานประจำศูนย์ในภาพรวม ด้านการสื่อสาร ด้านการวางแผน และการบริหาร ด้านการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการดำเนินงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง และมีประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความมุ่งมั่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ ชีตความสามารถในการบริหารด้านการดำเนินงานเป็นทีม ด้านการสื่อสาร มีผลต่อ

¹รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ
Associate Professor, Department of Business Administration, Faculty of Social Sciences Srinakharinwirot University, Bangkok.

²อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ
Lecturer, Department of Business Administration, Faculty of Social Sciences Srinakharinwirot University, Bangkok.
Corresponding e-mail: supadasi@hotmail.com

ประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ร้อยละ 56.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จขึ้นอยู่กับคณะทำงานประจำศูนย์มีจิตอาสา มีขีดความสามารถในการสื่อสาร การสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่คนในชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ การให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการขยะ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลนครปากเกร็ดมีการสนับสนุนการดำเนินงานและงบประมาณ

คำสำคัญ: ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ประสิทธิภาพการทำงาน ศูนย์รีไซเคิลพบสุข จังหวัดนนทบุรี

Abstract

This research utilized both qualitative and quantitative analysis with the purpose of studying the key success factors in working efficiency of Pobsuk Recycle Center in Nontaburi Province, by gathering data from 250 respondents in Pobsuk village community. It was found that:

The respondents have opinion towards key success factors in the aspects of perseverance to time management and creativity at high level; the overall management ability of the managing committee in the aspects of communication, planning and management, and strategic operations at high level; in the aspect of teamwork at moderate level; and overall efficiency of the center at high level. In addition, independent variables, which include key success factors in the aspects of perseverance and creativity, and management abilities in the aspects of teamwork and communication have 56.7% influence on the work efficiency of Pobsuk center at 0.05 statistical level.

From qualitative research, it was found that the key success factors depend on the center working committee having public mind, communication ability, providing the community the knowledge and importance of garbage management, and cooperation from community in garbage management, and operational and financial support from public sector, which is Pakkret municipal office.

Keywords: Key success factors, Working efficiency, Pobsuk recycle center in Nonthaburi Province.

บทนำ

ปัจจุบันปริมาณขยะมูลฝอยโดยรวมของเทศบาลมีประมาณ 250 ตันต่อวัน องค์ประกอบหลักของมูลฝอย 40% เป็นเศษอาหาร ผัก ผลไม้จากการบริโภค ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมีเป็นคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ 20.17% เหมาะที่จะนำมาทำปุ๋ยหมักบำรุงต้นไม้ได้ และขยะอีก 40% เป็นขยะที่สามารถนำเข้าสู่กระบวนการของการรีไซเคิลนำกลับมาใช้ใหม่หรือเกิดเป็นรายได้ ได้แก่ เศษกระดาษ พลาสติก แก้ว เป็นต้น จะเหลืออีกเพียง 20% ที่จะนำไปกำจัด ซึ่งถ้าเทศบาลสามารถจัดการกับขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์ได้ จะสามารถลดต้นทุนในการกำจัดขยะลงได้

เทศบาลนครปากเกร็ดได้กำหนดนโยบายภายใต้แนวคิดการลดปริมาณขยะในชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในเรื่องสิ่งแวดล้อมและลดภาระของท้องถิ่นในเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด ด้วยการริเริ่มให้มีโครงการนำร่องจัดตั้ง “ศูนย์รีไซเคิลขยะในชุมชน” ให้ประชาชนทำการคัดแยกขยะจากครัวเรือน แยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ออกจากขยะที่ต้องกำจัดทิ้ง และนำขยะชีวภาพที่ย่อยสลายได้มาผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพ เพื่อคืนประโยชน์สู่ส่วนรวมโดยการบริหารจัดการด้วยชุมชนเอง และเทศบาลปรับบทบาทเป็นผู้ประสานงาน ศูนย์รีไซเคิลพบสุขเป็นศูนย์การจัดการขยะอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทางจนถึงปลายทาง ซึ่งเป็น โครงการนำร่องของเทศบาลนครปากเกร็ด จ.นนทบุรี ที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่าง Japan international Cooperation (JICA) และชุมชนพบสุขในการลดขยะจากต้นทางคือในชุมชน โดยการนำรูปแบบการส่งเสริม การมีส่วนร่วมมาใช้ให้ชุมชน เกิดความตระหนักในการคัดแยกขยะโดยเริ่มจากขยะครัวเรือน และมีการตั้งศูนย์เพื่อรวบรวมขยะและแปรสภาพขยะเป็นปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยหมักและผลิตภัณฑ์แทนการนำขยะไปทิ้ง เป็นการช่วยลดขยะจากต้นทางได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากชุมชนแต่ละชุมชนขยายผลโครงการลงในพื้นที่ ขยะจากครัวเรือนในปากเกร็ดก็จะลดปริมาณลง มีขยะไปทิ้งลดลงซึ่งเป็นการช่วยลดการปล่อยและจัดการของเสียของเมือง อันเป็นการพัฒนาเมืองสู่เมืองคาร์บอนต่ำได้ต่อไป (เทศบาลนครปากเกร็ด, 2556)

ศูนย์รีไซเคิลพบสุข เป็นศูนย์นำร่องในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยสู่ความสำเร็จ ชัดความสามารถในการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะของหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข จังหวัดนนทบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

โรนัลด์ ดาเนียล (Ronald Daniel, 1961) กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องให้ความสำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยกระดับผลประกอบการให้สูงขึ้น (Higher Performance) ซึ่งประเด็นนี้จัดเป็นสิ่งที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินการ (Monitoring System) สำหรับปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้น มีอยู่ด้วยกัน 7 ประการ ได้แก่ 1. ความมุ่งมั่น (Drive) 2. ภูมิปัญญา (Knowledge/Wisdom) 3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) 4.ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ (Personal Creativity) 5.มนุษยสัมพันธ์และทักษะการสื่อสาร (Human Relations & Communications Ability) 6.ทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ (Problem Solving & Decision Making Skill) และ 7.การบริหารเวลา (Time Management) งานวิจัยนี้ใช้ศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่น (Drive) เป็นหัวใจสำคัญประการแรกที่คุณคนต้องประพฤติปฏิบัติ เมื่อมีความเพียรอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Personal Creativity) อันเนื่องมาจากรูปแบบวิถีคิด (Mental Ability) ที่จะก่อให้เกิดมุมมองแปลกๆ ใหม่ๆ (New Paradigm) ที่แตกต่างไปจากผู้อื่น ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิมๆ สามารถที่จะแสวงหาโอกาส (Opportunity Seeking) เพื่อนำมาบริหารและพัฒนาให้เกิดเป็นคุณค่า และด้านการบริหารเวลา (Time Management) เนื่องจากตรงกับการทำงานของคณะกรรมการบริหารชุมชนพบสุข

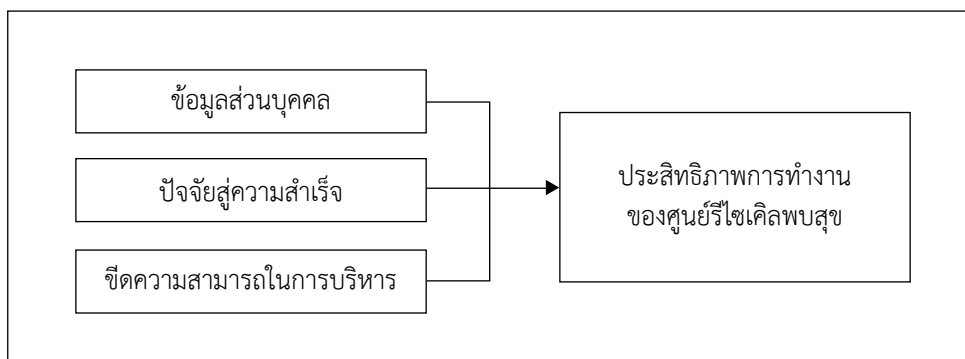
Hellriegel, Jackson and Slocum. (2005: 5) ได้ให้ความหมาย ขีดความสามารถในการบริหาร ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ (1) ขีดความสามารถในการบริหารตนเอง (Self-management competency) (2) ขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหาร (Planning and administration competency) (3) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ (Strategic action competency) (4) ขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (Teamwork competency) (5) ขีดความสามารถในการสื่อสาร (Communication competency) (6) ขีดความสามารถด้านความเป็นสากลระดับโลก (Global awareness competency) ในงานวิจัยนี้ใช้ 4 ด้าน ได้แก่ ขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหาร ขีดความสามารถในการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีม และขีดความสามารถในการสื่อสารเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข

ปีเตอร์และเพลแมน (วนิดา ลิมจิตสมบูรณ์, 2536: 48; อ้างอิงจาก Peterson; & Plowman. n.d.) ได้กล่าวว่า ความหมายของประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านธุรกิจ ในความหมายอย่างคับแคบ หมายถึง การลดต้นทุนในการผลิต ส่วนความหมายอย่างกว้าง หมายถึง คุณภาพ (Quality) ของการมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และความสามารถ (Competence and Capacity) ในการผลิตการดำเนินงานทางด้านธุรกิจที่ถือว่ามีประสิทธิภาพ สูงนั้น เพื่อสามารถผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการในเวลาที่เหมาะสม และต้นทุนน้อยที่สุด บาร์นาร์ด (กานต์ ฤณาศล, 2542; อ้างอิงจาก Barnard, Chester 1: 1974) กล่าวว่า การดำเนินที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น คือ การดำเนินให้งานเป็นไปตามความ คาดหวัง ผลของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นโดยไม่มีมีความคาดหวังนั้นไม่มีความสำคัญ บรรยงค์ โตจินดา (2542: 34) ได้ให้ความหมาย ประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดการที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความประหยัดทั้งเงิน และทรัพยากรต่างๆ และผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ ในงานวิจัยนี้ประสิทธิภาพ จะหมายถึง ความคุ้มค่า การลดต้นทุน คุณภาพของงาน และการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมยศ แยม്മเื่อน (2551) ได้ทำการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวม ของพนักงานปฏิบัติการบริษัท เอเชีย นมารีน เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพ และด้านผลผลิต พบว่า พนักงานมีระดับอยู่ในระดับดีทั้งหมด นอกจากนี้ พนักงาน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนต่างกันมีประสิทธิภาพในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมนึก อยู่เอม (2548) ได้ทำการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการสร้างทีมงานให้เกิด ประสิทธิภาพ ประกอบด้วยบทบาทต่างๆ ที่สมดุล วัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน การสนับสนุน และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความร่วมมือและความขัดแย้งการดำเนินงานที่ราบรื่น ผู้นำที่ เหมาะสมและการพัฒนาของบุคคลความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่ดี

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

วิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุมชนในหมู่บ้านพบสุข อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 890 คน (เทศบาลนครปากเกร็ด, 2556) ทราบจำนวนประชากรจึงใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้ขนาดตัวอย่าง 250 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบความสะดวก (Convenience Sampling) กับชุมชนในหมู่บ้านพบสุขที่เต็มใจตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) กับประธานคณะกรรมการประจำศูนย์รีไซเคิลขยะชุมชนพบสุข 1 ท่าน

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) กับข้อมูล ส่วนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ เสนอผลเป็นความถี่ และร้อยละ ส่วนที่ 2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านอื่นๆ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านการบริหารเวลา โดยแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .885 .767 และ .848 ตามลำดับ ส่วนที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหารของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ชีตความสามารถในการวางแผนและการบริหาร ชีตความสามารถในการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ชีตความสามารถในการทำงานเป็นทีม และชีตความสามารถในการสื่อสาร โดยแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .707 .701 .874 และ .860 ตามลำดับ และส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .882 โดยข้อมูลของส่วนที่ 2 ถึงส่วนที่ 4 มีระดับการวัดเป็นแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) นำเสนอผลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.80	มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ / ชีตความสามารถในการบริหาร / ประสิทธิภาพการทำงานน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ / ชีตความสามารถในการบริหาร / ประสิทธิภาพการทำงานน้อย
2.61 – 3.40	มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ / ชีตความสามารถในการบริหาร / ประสิทธิภาพการทำงานปานกลาง
3.41 – 4.20	มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ / ชีตความสามารถในการบริหาร / ประสิทธิภาพการทำงานมาก
4.21 – 5.00	มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ / ชีตความสามารถในการบริหาร / ประสิทธิภาพการทำงานมากที่สุด

1.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way-Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน ใช้สถิติ t-test และ One-Way-Analysis of Variance

2. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ด้านความมุ่งมั่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านการบริหารเวลา มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ใช้สถิติ Multiple Regression โดยวิธี Stepwise

3. ชีตความสามารถในการบริหาร ประกอบด้วย ด้านการวางแผนและการบริหาร ด้านการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการสื่อสาร ใช้สถิติ Multiple Regression โดยวิธี Stepwise

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 144 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 อายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.20 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 52.40 รายได้ 30,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.40 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.60 อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 43.60

2. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในภาพรวม ($\bar{X} = 4.14$) และด้านความมุ่งมั่น ($\bar{X} = 3.75$) ด้านบริหารเวลา ($\bar{X} = 3.56$) และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับขีดความสามารถในการบริหารของคณะทำงานประจำศูนย์ชุมชนพบสุขในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับขีดความสามารถในการบริหารด้านสื่อสาร เป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและการบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) ด้านการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) และด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

3. เพศ สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขไม่แตกต่างกัน

4. อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน โดยกลุ่มอายุ 35 – 44 ปี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 43 ปี 35 – 44 ปี และ 45 – 54 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน โดยกลุ่มรายได้ 20,001 – 25,000 บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมากกว่า กลุ่มรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท 25,001 – 30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน โดยกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมากกว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน โดยกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน และกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ นักศึกษา/นักเรียน เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ และพ่อบ้าน/แม่บ้าน/เกษียณ/ว่างงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข มากที่สุดได้แก่ ชีตความสามารถในการบริหารด้านการทำงานเป็นทีม ($\beta = 0.673$) รองลงมา ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความมุ่งมั่น ($\beta = 0.245$) ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\beta = 0.149$) และชิตความสามารถในการบริหารด้านสื่อสาร ($\beta = 0.145$) โดยตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ร้อยละ 56.70 (Adjusted R²) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณประสิทธิภาพการทำงาน เท่ากับ 0.467 แสดงว่ามีตัวแปรอื่นๆ อีกที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ร้อยละ 42.30 ดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ชีตความสามารถในการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข โดยใช้สถิติ Multiple Regression แบบ Stepwise

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Constant	.423	.216		1.961	.051
ชีตความสามารถในการบริหาร : ด้านการทำงานเป็นทีม	.590	.061	.673	9.598**	.000
ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความมุ่งมั่น	.252	.050	.245	5.026**	.000
ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	.152	.054	.149	2.837**	.005
ชีตความสามารถการบริหารด้านการสื่อสาร	.143	.065	.145	2.191*	.029
	F = 82.494**		Sig = .000		
	R ² = 0.574		Adjusted R ² = 0.567		
			S.E = 0.467		

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ความสำเร็จของศูนย์รีไซเคิลขึ้นอยู่กับคณะทำงานประจำศูนย์รีไซเคิลพบสุข ซึ่งคัดเลือกมาจากคนในชุมชนที่มีจิตอาสาเพื่อมาทำงาน และคณะทำงานจะได้รับการแต่งตั้งจากเทศบาลนครปากเกร็ด คณะทำงานประจำศูนย์ร่วมกับเทศบาลนครปากเกร็ดในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคนในชุมชนหมู่บ้านพบสุขในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร โดยเริ่มจากให้ชุมชนแต่ละบ้านคัดแยกขยะ โดยเฉพาะขยะเปียกเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ จะไปเก็บขยะและนำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอัดเม็ด น้ำยาล้างจาน น้ำยาถูพื้น โดยได้รับงบประมาณจากเทศบาลนครปากเกร็ด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ จำนวน 4 คน แต่บริหารงานโดยคณะทำงานประจำศูนย์ ดังนี้ (1) อบรมสัมมนา ทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนพบสุข ให้ทราบถึงการทำงานของศูนย์ฯ การบริหารจัดการที่ศูนย์กำหนด และแนวทางความร่วมมือ (2) แนะนำให้ครัวเรือนทราบถึงการคัดแยกขยะจากครัวเรือน โดยเทศบาลจะทำการแจกถังขยะให้ประจำชุมชน พร้อมทั้งแจ้งตารางการเก็บขยะของศูนย์ฯ

ให้ชุมชนทราบ ซึ่งเบื้องต้นกำหนดถึงขยะไว้ที่บ้านละ 2 ใบ เป็นถึงขยะอินทรีย์และขยะทั่วไป พร้อมถุง พร้อมขอแนะนำในการแยกขยะ (3) ข้อกำหนดต่างๆ ที่ศูนย์ฯ กำหนดขึ้นจะอยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ (4) การดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยจากครัวเรือนจะเก็บโดยรถเก็บขยะจากศูนย์เท่านั้น รถของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการมารับขยะที่คัดแยกออกแล้วจากศูนย์ฯ เพื่อนำไปกำจัดโดยไม่เข้าไปเก็บในชุมชน (5) กำหนดอาสาสมัครประจำซอย โดยประชาชนเลือกกันเองจากบ้านในแต่ละซอย เพื่อทำหน้าที่แนะนำครัวเรือนที่ยังไม่ทำการคัดแยกขยะมูลฝอยให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ โดยกำหนดกติกาพิเศษเพื่อสนับสนุนแต่ละซอย (6) ทำการประเมินและรับทราบปัญหาในการคัดแยกขยะจากครัวเรือน และจัดประชุมพร้อมแจ้งผลประเมินไว้ที่ศูนย์ฯ ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงรูปแบบที่เหมาะสมให้กับชุมชนพบสุข (7) การประชาสัมพันธ์เทศบาลนครปากเกร็ดดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้วยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบภายใต้แนวทางที่คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ กำหนดเพื่อทำความเข้าใจกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยระยะเวลาการประชาสัมพันธ์แต่ละรูปแบบกำหนดไว้ในตารางการบริหารงานและประสานงานประจำปี

อภิปรายและสรุปผล

1. อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากชุมชนพบสุขที่มีกลุ่มอายุ 35 – 44 ปี รายได้ 20,001 – 25,000 บาท ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน เป็นกลุ่มที่ทำงานมีการศึกษา จึงมีความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการขยะ จึงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุขมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ แยมเผื่อน (2551) พบว่า อายุ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้านปริมาณงานและด้านคุณภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัจฉกร (2545) ได้กล่าวถึงมาตรฐานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้การเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้กับที่ควรจะเป็นมีความชัดเจน ช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดผลได้มากกว่าปัจจัยที่ใช้ และช่วยให้มีการฝึกฝนตนเองปรับเข้าสู่มาตรฐานการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

2. ปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านความมุ่งมั่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชีตความสามารถในการบริหารด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสื่อสาร มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รีไซเคิลพบสุข ร้อยละ 56.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากคณะทำงานประจำศูนย์และเทศบาลนครปากเกร็ดมีการทำงานเป็นทีม และสื่อสารให้ชุมชนได้ทราบถึงการบริหารจัดการขยะมีผลดีต่อชุมชน และคณะกรรมการบริหารมีความมุ่งมั่น สร้างสรรค์การบริหารจัดการขยะให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นที่ศึกษาดูงาน/เรียนรู้ของหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องสื่อสารให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก อยู่เอม (2548) ที่พบว่าองค์ประกอบการสร้างทีมงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย บทบาทต่างๆ ที่สมดุล วัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน การสนับสนุนและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความร่วมมือและความขัดแย้งการดำเนินงานที่ราบรื่น ผู้นำที่เหมาะสม และการพัฒนาของบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่ดี และสอดคล้องกับแนวคิดของ จินดารัตน์ ศุภนคร (2545:34) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารองค์กรเพราะการติดต่อสื่อสารจะเป็น สื่อนำความต้องการความคิดความรู้สึกลงไปสู่ความเข้าใจในเป้าหมายระหว่าง บุคคลต่อบุคคลกลุ่มต่อกัน หรือระหว่างองค์กรเข้าด้วยกัน เพื่อให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างสอดคล้องหรือตรงกับจุดประสงค์ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารต้องใช้ การติดต่อสื่อสารในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น สร้างความเข้าใจในความต้องการของพนักงานเพื่อสร้างบรรยากาศสูงใจในการทำงาน รวมทั้งช่วยให้สามารถใช้ทรัพยากร บุคคลที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อช่วยให้องค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะโดยคณะทำงานประจำศูนย์รีไซเคิลควรเน้นปัจจัยสู่ความสำเร็จ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยใช้การประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชน โนมิน่าวในการคัดแยกขยะ ตั้งทีมงานจากชุมชนและเทศบาลร่วมกัน (2) ด้านขีดความสามารถในการบริหารด้านการสื่อสาร โดยมีการประชาสัมพันธ์ ระดมความคิดเห็นการบริหารจัดการ สอนวิธีการคัดแยกขยะ และให้ข้อมูลถึงผลดีของการบริหารจัดการขยะ (3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะ การเป็นศูนย์การเรียนรู้ (4) ด้านความมุ่งมั่นคณะทำงานต้องมีความมุ่งมั่นให้ชุมชนพบสุขเป็นชุมชนไร้มลพิษ มุ่งมั่นในการพัฒนาเมืองสู่เมืองคาร์บอนต่ำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ 1) ความคิดเห็นของชุมชนพบสุขที่มีต่อการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร 2) การศึกษาความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรในชุมชนอื่นๆ เพื่อจะได้ขยายการดำเนินการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ ภูณาสล. (2542). **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พี เค อินเตอร์พริ้นท์.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2545). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- จินดารัตน์ ศุภนคร. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในของธนาคารออมสิน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เทศบาลนครปากเกร็ด. (2556). **ศูนย์รีไซเคิลขยะชุมชนพบสุข**. นนทบุรี: เทศบาลนครปากเกร็ด.
- บรรยงค์ โตจินดา. (2542). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- วนิดา ลัมจิตสมบุญ. (2536). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมนึก อยู่เอม. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานเป็นทีมในองค์กร กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 12**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมยศ แยมเพื่อน. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานปฏิบัติการบริษัท เอเชียน มารีน เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)**. สารนิพนธ์ บธ.ม. (สาขาการจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัชฌุกร. (2545). **การประเมินผลการปฏิบัติงาน**. กรุงเทพฯ: ที เอส บี โปรดักส์.
- เอนก หอมหวาน. ประธานคณะทำงานประจำศูนย์รีไซเคิลขยะพบสุข. สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2559.
- Daniel, D. Ronald. (1961). "Management Information Crisis," **Harvard Business Review**, Sept.-Oct.
- Hellriegel, D. Jackson, S. E. & Slocum, J. W. (2005). **Management**. A competency-based approach. Australia: Thomson South-Western.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harper and Row.